

תרגום יונתן

דפלוגתא ושבק ארבע קורין אילן ויהב ליה
 יי בגין כן אתרא ובנא ארבע קורין אתרנין
 ית נינוה וית פלטא קרתא וית פריית:
 יב וית תלסר דמתבניא ביני נינוה וביני
 חריית איהי קרתא רבתא: יג ומצרים אוליד
 ית גיוטאי וית מרטיטאי וית ליוקאי וית
 פנטספינאי: יד וית נסיוטאי וית
 פנטפולוטאי דנפקו מתמן פלישתאי וית
 קפודקאי: טו וכנען אוליד ית צידון בוכריה
 וית חת: טז וית יבוסאי וית אמוראי וית

והנדקי וסמידאי ולופאי וזינגאי ובנוי
 דמוריטינוס ומדגד ומזג: ה וכוש אוליד ית
 נמרוד הוא שרי למהוי גבר בחטאה
 ולמרדא קדם יי בארעא: ט הוא הנה גבר
 מרודא קדם יי בגין כן יתאמר מן יומא
 דאיתברי עלמא לא הנה כנמרוד גבר בצידא
 ומרודא קדם יי: י והנה שרי מלכותיה
 בכל רבתי והדס ונציבין וקטספון בארעא
 דפונטוס: יא מן ארעא ההוא נפק נמרוד
 ומלך באתור דלא בעא למהוי בעטת דרא

תרגום ירושלמי השלם

וית פלטינתא דקרתא וית הדקף¹⁵⁸: יב וית
 תלאסר בין נינוה ובין הדקף היא קרתא
 רבתא: יג ומצרים אוליד ית לודיא וית ענמיה
 וית להבייא וית נפתוחיאי¹⁵⁹: יד וית
 פתרוסיא וית פסלוחיאי¹⁶⁰ די נפקו מן תמן
 פלישתאי וית קפודקאי: טו וכנען אוליד ית
 צידון בכור[ה] וית חת: טז וית יבוסאי וית
 אמוראי וית גרגשיאי: יז וית חוויא וית

סבא וחילא וסבתא ורעמא וסבתא ובנוי
 דרעמא שבא וידדן: ה וכוש אוליד ית נמרוד
 הוא שרי למהוי גבר בארעא¹⁴⁹: ט הוא הנה
 גיבר¹⁵⁰ בחטאה קדם יי¹⁵¹ בגין כדן
 יתאמר¹⁵² כנמרוד¹⁵³ גיבר בחטאה קדם יי:
 י והנה שרי מלכותיה בכל [ו]הדס¹⁵⁴
 ונציבין וקטיספי¹⁵⁵ בארעא דבבל¹⁵⁶: יא מן
 ארעא¹⁵⁷ ההיא נפק אתוראי ובנה ית נינוה

149. בגל' מוסיף כמיוחס ליונתן. 150. בכל כ"ק גיבר [בכ"פ נוסף תקיף] בצידא [בכ"פ נוסף וגיבר] בחטאה קדם יי. 151.
 בכל כ"ק נוסף [ד]הנה ציד בני אינשא בלישנהון ואמר להון רחוקו מן דינוי דשם ואידבקו בדינוי דנמרוד בגין כדן. 152.
 בגל' מסיים מן יומא דאתברי עלמא לא הנה גיבר בחטאה [כ]נמרוד ומרודה דיי. 153. בכל כ"ק מסיים כנמרוד גיברא גיבר
 בצידא [גיבר] בחטאה קדם יי. 154. בכ"י הדס ותוקן ככ"ג, וראה ב"ר (אלבק לו) 'וארך ואכד וכלנה' הדס ונציבין וקטיספון,
 ובתוספות (פסחים ג: ד"ה מאליה): "בתרגום ירושלמי 'וארך ואכד וכלנה בארץ שנער' מתרגם והדס ונציבין וקטיספי". בכ"פ
 חרן וכ"ה בבר' (לז ד). 155. בכ"ג וכ"ו וקטיספו וכן בחי' הר"ן (פסחים ג: ג). מב"ר. 156. בכ"פ דפונטוס. 157. בכ"פ מן עצה
 ההיא נפק אתוראה (ובגליונו נ"א אברהם). 158. בכ"ג וכ"ו הדקף וכן בסמוך. 159. בכ"ג וכ"ו וית מרטיטאי וית פנטפולוטאי
 וית לוסטאי. 160. בכ"ג וכ"ו וית פילוסאי וית פנטספינאי.

באר התרגומים

יונתן תרגם בארעא דפונטוס וכן תרגם להלן (יד)
 משמע שבבל היתה אחת הערים בארץ פונטוס, וכן
 משמע מדברי יונתן בסמוך (פסוק יא) ושבק ארבע
 קורין אילן שהיו ארבע קריות בארץ שנער, אולם
 להלן (יא ב) 'בארץ שנער' תרגם יונתן בארעא דבבל,
 ונראה לבאר לפי מה שתרגם יונתן 'ותהי ראשית
 ממלכתו בכל והנה שרי מלכותיה בכל רבתי' [דלא
 כאונקלוס שתרגם ריש מלכותיה] שבתחילת מלכותו
 ארץ שנער היתה בבל, ואחר כך שמלך על עוד שלוש
 ערים נקראה מלכות שנער פונטוס.
 יא. מן הארץ ההוא יצא אשור יונתן תרגם מן ארעא
 ההוא נפק נמרוד ומלך באתור דלא בעא למהוי
 בעטת דרא דפלוגתא שאף שהיה מורד וחוטא, לא

הוסיף בכל הדורות שמאדם עד נח.
 י ט. גיבר ציד אונקלוס תרגם גבר תקיף לשון מצודה
 וחוזק, רד"ק כתב "אמר שהתגבר גם כן על החיות
 רעות לצוד אותם בגבורתו ותחבולותיו וכו' ודעת
 אונקלוס נוטה לפירושו שתרגם גבר תקיף". ויונתן
 תרגם גבר מרודא כרש"י שהיה צד דעתן של בריות
 בפיו ומטען למרוד במקום.
 על כן יאמר כנמרוד גבור ציד לפני יי יונתן תרגם
 בגין כן יתאמר מן יומא דאיתברי עלמא לא הנה
 כנמרוד גבר בצידא ומרודא קדם יי אף שהגיבורים
 שלפני המבול היו רשעים, אבל לא הייתה מורד
 וממריד בה' כנמרוד.
 י. בארץ שנער אונקלוס תרגם בארעא דבבל, אולם